

Cele spisku podchorążych w opinii jego uczestnika Aleksandra Łaskiego, 1830 r.

Nareszcie Rosja wypowiedziała wojnę Turcji. Okoliczność ta zabłysnęła dla gorliwych Polaków pocieszającą nadzieją, nic jednak stanowczego nie przedsięwzięli natenczas w szkole podchorążych. Dopiero na dniu 15 grudnia 1828 r., kiedy przypadkiem zgromadziło się w moim mieszkaniu kilku podchorążych tej szkoły [...], zaczęliśmy otwarciej mówić z sobą o położeniu politycznym Europy, tudzież o potrzebie i środkach wyjarzmienia ziomków naszych spod ucisku przeciwnego ustawie konstytucyjnej i swobodom przez króla i naród zaprzysiężonym. Nazajutrz, to jest 16 grudnia, uwiadomiłem o tej rozmowie kilku innych podchorążych [...]. Rota przysięgi*, jaką natenczas wykonaliśmy, była, jeśli mnie pamięć nie zawodzi, następująca: „Przed Bogiem i ojczyzną naszą ujarzmioną, odartą z praw i przywilejów konstytucyjnych, przysięgamy:

Najprzód: nie wydać na przypadek uwięzienia żadnego członka zawiązującego się Towarzystwa, choćby z tego powodu przyszło ponieść najsrozsze męczarnie. Po wtóre: połączyć wszystkie usiłowania, poświęcić życie, gdy tego będzie potrzeba w obronie zgwałconej ustawy konstytucyjnej.

Po trzecie: ostrożnie rozszerzać związek”.

* rota przysięgi – tekst przysięgi

J. Skowronek, *Od Kongresu Wiedeńskiego do Nocy Listopadowej*, Warszawa: KAW, 1987, s. 47.

Praca z tekstem

1. Zbierz informacje w innych źródłach wiedzy o Aleksandrze Łaskim.
2. Wymień cele, jakie chcieli osiągnąć członkowie spisku podchorążych.
3. Omów stosunek członków spisku podchorążych do kwestii odzyskania niepodległości.
4. Wyjaśnij zwrot „wyjarzmienie ziomków”.
5. Korzystając z wiedzy pozaźródłowej, odpowiedz, kiedy i jakim rezultatem skończyła się wojna rosyjsko-turecka.